

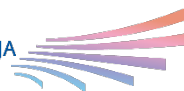

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Konzultácie so zástupcami MNO k návrhu Partnerskej dohody 2021 - 2027

Hlavné závery a odporúčania

Konzultácie realizoval a správu spracoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, v spolupráci s Ministerstvom pre investície, regionálny rozvoj a informatizáciu SR a Komorou mimovládnych neziskových organizácií Rady vlády SR pre MNO.

Konzultácie boli realizované v rámci projektu „Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do programovania, implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním participatívnych postupov“ ([Partnerstvo 3](#)).

Projekt sa realizuje vďaka podpore z operačného programu Technická pomoc pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorý je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Október 2020

A. Informácie o konzultačnom procese

Konzultačný proces bol realizovaný na základe dohody o spolupráci medzi Ministerstvom pre investície, regionálny rozvoj a investície SR, Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a Komorou mimovládnych neziskových organizácií (komora MNO) Rady vlády SR pre MNO.

[Základné informácie o Rade vlády SR pre MNO](#)

Proces identifikácie účastníkov konzultácií

Účastníci konzultácií boli oslovení prostredníctvom členskej základne Komory MNO. Členmi Komory MNO sú zástupcovia/kyne strešných organizácií a platforiem MNO. Strešné organizácie a platformy sa stávajú členmi Komory MNO na základe definovaných [výberových kritérií](#). Štruktúra členskej základne pokrýva väčšinu (ale nie všetky) všeobecne prospešných služieb, tak ako ich definuje zákon č. 213/1997 Z. z. O neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.

Komora MNO distribuovala pozvánku na účasť na konzultáciách, vrátane podpornej dokumentácie. Na základe pozvánky sa na konzultáciách zúčastnilo 78 zástupcov/kýň MNO a nezávislých expertov/iek z prostredia občianskej spoločnosti.

Počty účastníkov/čiek konzultácií podľa cieľov politiky súdržnosti:

- Cieľ 1 „Inteligentnejšia Európa“: 11
- Cieľ 2 „Ekologická, nízkouhlíková Európa“: 13
- Cieľ 3 „Prepojenejšia Európa“: 8
- Cieľ 4 „Sociálnejšia Európa“: 26
- Cieľ 5 „Európa bližšie k občanom“: 20

Formát konzultácií

Konzultácie sme realizovali formou facilitovaných online telekonferencií. Pre každý cieľ politiky súdržnosti bola realizovaná jedna konzultácia. V prípade cieľa 5 „Európa bližšie k občanom“ boli realizované dve konzultácie, z dôvodu vyššieho počtu prihlásených účastníkov/čiek.

Štruktúrovanie konzultácie

Účastníci/ky sa vyjadrovali k textom návrhu Partnerskej dohody na roky 2021 – 2027, ku konkrétnemu cieľu politiky súdržnosti. Diskusia bola členená na tri časti:

1. Všeobecné vnímanie textu PD (pre relevantný cieľ), horizontálne otázky, štruktúra a rozsah informácií

2. Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti. Tu boli kladené 2 otázky:

1. Sú v prvej časti PD zdôvodnenie a problémové oblasti popísané dobre a úplne, sú tam zachytené podstatné veci?
2. Sú v prvej časti PD v zdôvodnení/popise problémových oblastí, použité vhodné a zrozumiteľné argumenty?

3. Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky. Tu boli kladené 2 otázky:

1. Sú v druhej časti PD navrhované opatrenia, ktoré riešia problémy menované v prvej časti PD?
2. Sú očakávané výsledky uvedené v druhej časti PD dobre popísané a či sú realistické?

B. Hlavné závery a odporúčania z konzultácií

Stratégia Partnerskej dohody

Nadväznosť: Partnerská dohoda by mala obsahovať opis prepojenia na už realizované opatrenia a nadväznosť plánovaných priorít a opatrení pre nové programové obdobie.

Prepojenosť: Partnerská dohoda by mala obsahovať opis prepojenia na relevantné strategické dokumenty na úrovni SR a EÚ. Rovnako je potrebné zlepšiť logickú previazanosť medzi kapitolami 1 a 2 vo všetkých cieľoch politiky súdržnosti.

Integrovanosť a komplexnosť: Partnerská dohoda by mala deklarovať dôraz na komplexné opatrenia vo všetkých cieľoch politiky súdržnosti. V rámci cieľa 5 by mala deklarovať integrovaný prístup k regionálnemu rozvoju a vymedziť mechanizmus implementácie cez IÚS, vrátane prepojení na ostatné ciele politiky súdržnosti.

Výsledková orientácia a udržateľnosť: Partnerská dohoda by mala zaviesť systém kvantifikovateľných výsledkov a vytvoriť rámec pre udržateľnosť investícií, a to najmä v prípadoch, kde absentuje legislatívny rámec a/alebo spôsob financovania.

Cieľ 1: Inteligentnejšia Európa

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Problémom je podľa účastníkov/čiek konzultácií nízka kooperácia medzi verejným a mimovládny sektorom. Je potrebné doplniť kooperáciu medzi všetkými sektormi, vrátane MNO.

Pri identifikácii problémov sa návrh partnerskej dohody zameriava hlavne na subjekty, ktorým treba pomôcť. Chýba tematické vymedzenie, v ktorej oblasti chýbajú investície. PD je potrebné v texte prepojiť na RIS stratégiu.

Potreba digitalizovať a sprístupniť všetky verejné dáta, ktoré sa dotýkajú životného prostredia, zdravia, energetiky, dopravy a pod.. Aj keď nesúvisia priamo s hospodárstvom, súvisia s kvalitou života a vďaka týmto dátam vedú občania reagovať na vývoj smerovania v ich meste/regióne.

Vzdelávanie

Pri vzdelávaní chýba dlhodobá vízia, je potrebné riešiť aj mäkké zručnosti – rozvoj kreativity, podnikavosti, koncentrácia nielen na univerzity, zdôrazňovanie medzisektorovej spolupráce – rôzne inkubátory, maker-space, start-upy.

Zadefinovať zručnosti pre inteligentnú špecializáciu (digitálne zručnosti) je potrebné budovanie kapacít pedagógov.

Pokračovať v podpore celoživotného a odborného vzdelávania.

Zamerať opatrenia na podporu práce s postdoktorandami. Investície by mali plynúť nielen na akademickú pôdu, ale aj mimo nej, do firiem, v ktorých postdoktorandi pôsobia.

Zaviesť digitalizáciu ako tému vo vzdelávaní na ZŠ, ŠŠ, VŠ. Je potrebné budovať a rozvíjať zručnosti pre inteligentné špecializácie.

Malé a stredné podniky

MSP potrebujú finančnú aj nefinančnú pomoc, aby boli schopné zavádzať inovácie do praxe.

MSP si musia pri digitalizácii osvojiť nové podnikové modely a niekto im s tým musí pomôcť. Ak v tom ostatnú sami a nebudú vidieť prínos, zostanú stáť stále bokom.

Málo podnikov prechádza na digitalizáciu pracovných miest. Ukázalo sa to hlavne v súvislosti s koronavírusom – zmeny týkajúce sa dochádzky, práce z domu, sledovanie výkonov a pod. Preto zástupcovia/kyne MNO navrhujú doplniť do textu PD prechod na digitalizáciu pracovných miest.

Digitalizácia musí byť vždy prepojená s priemyslom, nielen verejná správa (digitálne a inteligentnejšie mestá, obce, regióny, smart village) spolupráca mesto + dáta + spoluúčasť súkromný sektor = aplikovaný výskum.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Vzdelávanie

Oblasť **vzdelávania/ skvalitňovania ľudských zdrojov** v oblasti vedy, výskumu a inovácií je potrebné vnímať **ako hlavnú prioritu** v rámci cieľa 1.

Je dôležité dobre **prepojiť jednotlivé úrovne vzdelávania** zo stanovením jasnej deliacej línie **s opatreniami cieľa 4**.

Malé a stredné podniky

Je dôležité zohľadniť potrebu **zvyšovania zručností najmä v prostredí malých a stredných podnikov (MSP)**.

Sieťovanie a spolupráca podnikov, je kľúčový nástroj na zvýšenie konkurencieschopnosti, najmä MSP.

Dôraz na tvorbu hodnotových reťazcov.

Podpora infraštruktúry pre SMART riešenia

Oblasť smart cities je dôležitá, ale okrem inteligentného riadenia, napr. dopravného systému, je potrebné **do cieľa 1 zaradiť aj inteligentné riadenie bezpečnosti**, ktoré je **aktuálne zahrnuté v ciele 5**.

Zahrnúť do cieľa 1 koncept smart villages, a to v koordinácii so spoločnou poľnohospodárskou politikou EÚ.

Podpora návrhu, aby centrálna infraštruktúra bolo najmä v **efektívnejšom využívaní existujúcej infraštruktúry** a jej modernizácií vo forme prispôsobenia pre potreby podnikov. Popri centrálnej infraštruktúre je potrebné **podporiť aj infraštruktúru v regiónoch**, napr. formou regionálnych inovačných centier.

Podpora výskumu a inovácií

Sprehľadniť komplikovaný a fragmentovaný **systém podpory výskumu a inovácií**, ako jedno z riešení je systém typu one-stop-shop, napr. vo forme regionálnych inovačných centier.

Potreba podpory **spoločenských vied a výskumu v oblasti spoločenských vied**, ktorý je na Slovensku výrazne poddimenzovaný.

Opatrenia zamerané na **zamedzenie odlivu študentov a výskumných pracovníkov** a na podporu získavania odborníkov zo zahraničia by malo byť schopné prilákať na Slovensko **aj kvalitné a inovatívne firmy**, ktoré môžu spolupracovať s výskumom a vývojom a komercializovať výskum. To sa dá zabezpečiť okrem kvalitných životných podmienok aj aktívnou komunikáciou a budovaním značky mesta, regiónu.

Doplniť do podpory spolupráce aj spoluprácu akademického sektora s podnikmi a torbu klastrov. Klastre sú dôležitý nástroj na zavádzanie inovácií do praxe. Vedia reagovať na regionálne problémy.

IKT

Potreba podpory a **lepšieho rozpracovania inovácie v oblasti digitalizácie a kybernetickej bezpečnosti**. Rovnako aj potreba podpory a **lepšieho rozpracovania údajového hospodárstva, internetu vecí** a potrebu zapojenia sa do edge computing-u.

Cieľ 2: Ekologická, nízkouhlíková Európa

Diskutujúci sa zhodli, že vhodnejšie ako hovoriť o konkrétnych oblastiach/opatreniach, je určiť kritériá pre stanovenie priorít, napríklad:

- dopady na obyvateľstvo
- ekonomické dopady
- dopady na zamestnanosť
- horizontálne princípy (napr. zelené obstarávanie)
- investícia nesmie poškodiť resp. zhoršiť stav ŽP, pri riešení jedného problému nemôžeme spôsobiť iný problém alebo ho akcelerovať

Je možnosť inšpirovať sa taxonómiou verejných investícií, ktorá sa dokončuje na úrovni EK -

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Doplniť odôvodnenie týkajúce sa dopravy (ktorá sem bola dodatočne presunutá z cieľa 3)

Doplniť informácie o nízkej miere zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu, akcentovať potrebu prechodu na obehové hospodárstvo a potrebu zvýšiť triedenie a recykláciu odpadom,

Jasne pomenovať riziko, že na Slovensku po „zákaze“ skládkovania môže dôjsť k masívnemu prechodu na spaľovanie (energetické zhodnocovanie) odpadov, čo znamená „vyrobenie“ si nového veľkého problému, preto tak ako skládkovanie, ani spaľovanie nerieši podstatu problému;

Doplniť informácie o chýbajúcom viacročnom strategickom pláne rozvoja akvakultúry a dlhodobu finančne podhodnotenom sektore akvakultúry s nízkym percentom čerpania OPRH 2014-2020.

Problémom je aj nedostatočné povedomie a informovanosť verejnosti, vrátane projektantov a formálnych autorít, o príčinách problémov v oblasti životného prostredia a efektívnych riešeniach

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Odporúčanie vylúčiť z PD opatrenia založené na zemnom plyne, pretože zemný plyn je fosílna palivo, neobnoviteľný zdroj energie. Možnou výnimkou môžu byť špecifické oblasti so znečisteným ovzduším, kde je zemný plyn prechodným riešením s pozitívnym vplyvom na zníženie znečistenia ovzdušia.

V oblasti Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám zväziť doplnenie do očakávaných výsledkov: „zlepšenie stavu existujúcich vodných stavieb s pozitívnym vplyvom na zadržiavanie vody v krajine“.

Doplniť do oblasti Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb aj očakávaný výsledok v súvislosti s bojom proti inváznym druhom organizmov.

V oblasti Podpora udržateľnej mestskej mobility“ riešiť potrebu prepojenia a harmonizácie dopravy (vrátane nemotorovej a hromadnej) v mestských a prímestských oblastiach.

ENRAF: v časti „Očakávané výsledky“ doplniť obnovu a budovanie nových rybníkov a vodných plôch pre využívanie v akvakultúre).

Fond Spravodlivej transformácie: v časti Očakávané výsledky odstrániť zmienku o energetickom zhodnocovaní odpadov.

Cieľ 3 Prepojenejšia Európa

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Dopravná časť

Zoskupiť hlavné identifikované nedostatky, napr. technický stav, (napr. mosty, cesty I. a II. Triedy), dopravné uzly, alebo dobudovanie infraštruktúry.

V zdôvodneniach by sa mala **explicitne spomenúť regionálna nevyváženosť**. Investície Treba zoskupiť hlavné identifikované nedostatky, napr. že prvé nedostatky sú identifikované ako technický stav, napr. mosty, cesty I. a II. triedy, potom sú tam dopravné uzly, ďalej je tam celkové dobudovanie infraštruktúry.

Do zdôvodnenia zahrnúť aj dopravnú obslužnosť a služby, ktoré sú z časti pomenované v plánoch udržateľnej mobility.

V dokumente je kladený malý dôraz na integráciu v rámci dopravy a aj digitálnej infraštruktúry, či integráciu služieb.

V texte východiskovej psituácie zohľadniť skutočnosť, že investície do dopravnej infraštruktúry boli v posledných desaťročiach regionálne nevyvážené.

Zdôvodnenia neobsahujú opis dopravnej obslužnosti a služby, ktoré sú z časti pomenované v plánoch udržateľnej mobility.

V dokumente je kladený malý dôraz na integráciu v rámci dopravy a aj digitálnej infraštruktúry, či integráciu služieb.

Časť IT

Pre budúcnosť má digitálna infraštruktúra potenciálne **vyššiu prioritu ako cestná infraštruktúra**. Je to z toho dôvodu, že keď vo svete nastúpi široká digitalizácia a umelá inteligencia, tak sa množstvo podnikov bude transformovať.

V texte je spomenutý iba vysokorýchlostný internet, ale **nie sú spomenuté LoRan siete** (siete, ktoré dovoľujú využiť IoT – Internet vecí). V ciele 1 sú spomenuté smartcities a regióny a práve toto je pre nich kľúčová technológia (LoRan siete), ktorou by sa napríklad mohli získavať aj spomínané dopravné dáta.

Odporúčanie: zohľadniť možnosť financovať rozvoj LoRan sietí buď v ciele 1 alebo v ciele 3.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Dopravná časť

Top prioritou z pohľadu účastníkov/čiek sú investície do železničnej infraštruktúry.

Očakávaný výsledok „zvýšenie bezpečnosti“ – nie je pomenované ako chceme toto dosiahnuť, nakoľko nevieme projektovať bezpečnú dopravu, vymáhanie dodržiavania dopravných predpisov neexistuje aj kvôli nefunkčnosti objektívnej spravodlivosti.

Odporúčanie: presnejšie definovať, ako chceme dosiahnuť zvýšenie bezpečnosti.

Zakomponovať dopravnú obslužnosť, prepojenie s nemotorovou dopravou, napr. prepojenosť záchytných parkovísk a železničných tratí, cyklotrás zvyšuje podiel ľudí v hromadnej doprave.

Zabezpečiť dostupnosť aj z odľahlejších obcí a z koncových obcí.

Podporiť rekonštrukciu regionálnej železničnej dopravy, parkoviská pri železničných staniach, aby ľudia mohli viac využívať cestovanie vlakom do práce, do škôl

IT oblasť:

Odporúčania:

- Identifikovať prepojenia, komplementaritu a synergiu medzi cieľmi 1 a 2.
- Podporiť budovanie vysokorýchlostného internetu v odľahlých oblastiach (aj za účelom sprístupnenia možností dištančného vzdelávania a digitalizácie pracovných pozícií);
- Podporiť budovanie siete IoT

Ďalšie odporúčania

Oblasť podpory systému dopravného plánovania, rozhodovania a konaní v oblasti dopravy:

- Chýbajú informácie o nedostatkoch tvrdých dát v doprave
- Ako problém bola označená veľmi nízka kvalita a odbornosť projektantov a orgánov, zodpovedných za kľúčové konania.

Jasne určiť, ktoré aspekty bezpečnosti budú financované v rámci ktorého cieľa politiky súdržnosti. Zo strany MIRRI nebola poskytnutá jasná informácia, či dopravná bezpečnosť patrí pod cieľ 5 alebo nie. Podľa toho je potrebné adekvátne upraviť vymedzenie cieľa 3 a cieľa 2.

Cieľ 4: Sociálnejšia Európa

Základnými princípmi pre intervencie v tomto ciele politiky súdržnosti, podľa účastníkov/čiek sú:

- KONTINUITA podpory v jednotlivých životných situáciách
- TRANZIT z jedného systému do druhého alebo aj jedného životného obdobia do iného
- INTEGROVANÝ HOLISTICKÝ PRÍSTUP k riešeniu komplexných problémov

V ciele 4 absentuje problematika starnutia populácie a z nej vyplývajúce dopady.

Vo viacerých prioritách je veľký dôraz na MRK a pritom je viacnásobne znevýhodnených viac. Mala by byť aplikovaná zásada rovnosti príležitostí.

Inkluzívnejší jazyk v celej PD: Zaviesť a používať strešný pojem „osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením“ prípadne „znevýhodnené skupiny“.

Účastníci/čky navrhli nezávisle na jednotlivých prioritách za celý cieľ 4 Sociálnejšia Európa v druhej kapitole doplniť očakávané výsledky v oblasti integrácie Rómov. Očakávaným výsledkom by mal byť významný pokrok v integrácii meraný cez:

- Realizované komplexné projekty integrácie Rómov na lokálnej úrovni.
- Scitlivený postoj verejnosti voči Rómom (MRK) a sociálne znevýhodneným komunitám.
- Vyššia odbornosť profesionálnych pracovníkov verejného a tretieho sektora.

1. Kvalitné inkluzívne vzdelávanie

V PD definovať inklúziu ako podporu rozmanitých potrieb všetkých žiakov, a podporu učiteľov a budúcich učiteľov pri príprave na inkluzívne vzdelávanie (jazyk, generačná chudoba, špecifické potreby - individualizácia vzdelávania/ personalizované učenie).

Popisy problémov, alebo návrhoch opatrení sú úzko špecifikované a mali by sa týkať širšej cieľovej skupiny - celého (komplexného) spektra potrieb všetkých detí a včasné podchytenie týchto potrieb.

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Chýba strategické uvažovanie o tom, aké zručnosti budú potrebovať deti v budúcnosti a teda čo sa bude požadovať o 10 rokov vo vzdelávaní, zmena paradigmy vzdelávania – nie je to len o digitalizácii.

Nedostatočné riešenia pre deti, ktorých materinským jazykom nie je slovenčina (cudzinci, MRK)

Komplikácie spôsobuje rezortné delenie v starostlivosti o deti 0-6 rokov.

Vymedziť problém nenávisťných prejavov. Účastníci/čky problém vidia ako celospoločenský problém. Je potrebné jasné vymedzenie línií medzi podporou opatrení v školskom prostredí a ostatných opatrení.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Slabé digitálne zručnosti chýbajú v opatreniach a očakávaných výsledkoch. Príklad vymedzenia opatrenia: Zvyšovanie digitálnych zručností obyvateľstva, vrátane učiteľov, žiakov a študentov s využitím najnovších informačno-komunikačných technológií

Návrh na doplnenie výsledku „Zníženie podielu žiakov s predčasne ukončenou školskou dochádzkou zo zraniteľných skupín vrátane MRK na celkovom počte žiakov v SR“

Aj v tomto celi explicitne deklarovať podporu spolupráce a partnerstiev (so zamestnávateľmi – duálne vzdelávanie, s organizáciami poskytujúcimi sociálne služby a služby zamestnanosti, kariérne poradenstvo, prácu s deťmi a mládežou, neformálne vzdelávanie, voľnočasovými aktivitami, športovými a podobne).

V opatreniach je vhodné uviesť aj mentoring a podporné programy pri príprave na trh práce, neformálne vzdelávanie mládeže, a jeho prepojenie na formálne vzdelávanie.

Odporúčanie rozšíriť voľnočasovú infraštruktúru aj o priestory určené na mimoškolské aktivity a kluby.

2. Adaptabilný a prístupný trh práce

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Služby úradov práce sú nepostačujúce, venujú sa len nezamestnaným (príkladom môžu byť koncepty zo zahraničia, kde slúžia pracujúcim, rekvalifikáciám, kariérnemu poradenstvu, firmám, atď.)

Problémom je že neštátne služby nemajú prístup k systematickej finančnej podpore.

Nedostatok nových sociálnych podnikov s napojením sa na využívanie miestnych zdrojov a nedostatočná podpora sieťovania organizácií sociálnej ekonomiky.

Nedostatočné vedenie sociálneho dialógu na regionálnej a národnej úrovni v otázkach zamestnanosti znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Individualizovaný prístup ako výsledok je potrebné definovať napríklad počtom programov, ktoré prepoja a zohľadnia rôznorodosť potrieb uchádzačov, ktorý vstupujú na trh práce.

Uchádzača o prácu – nezamestnaného – nemožno posudzovať len ako jednotlivca, ale ako súčasť rodiny a riešiť komplexne celú rodinu, prepájanie systémov podpory.

Programy by sa mali orientovať aj na prácu so zamestnanými, mladými, absolventami škôl, končiacimi študentami – kým majú pracovné návyky, predchádzanie nezamestnanosti.

V návrhu PD je potrebné vo vzťahu k funkčným partnerstvám v oblasti služieb zamestnanosti a tiež so sociálnymi službami, kariérnym poradenstvom jasne pomenovať aj neštátnych aktérov.

3. Záruka pre mladých

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Účastníci upozornili na špecifickú situáciu mládeže na vidieku - regionálne rozdiely, najmä nedostatok pracovných ponúk a rozdielne odmeňovanie, spôsobujú vyľudňovanie regiónov.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Účastníci nevidia potrebu v rámci očakávaného výsledku vytvárať „jednotnú“ sieť poradenských centier. Nie je potrebné vytvárať nové miesta, ale podporovať a sieťovať zabehnuté organizácie pracujúce s mladými.

Navrhujú sa doplniť opatrenia:

- Podpora neformálneho vzdelávania pre mladých vo všetkých regiónoch a mentoringu
- Doplniť výsledok „vyšší počet mladých ľudí pracujúcich v zelenom priemysle“ o odvetvie cestovného ruchu

4. Aktívne začlenenie a dostupné služby

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Problémom je nedostatočná podpora a sociálne inovatívne metodiky na podporu nezávislého života v komunite a to pre všetky cieľové skupiny (seniori, ľudia so zdravotným znevýhodnením, ľudia v nepriaznivých situáciách,...).

Absencia systému štatistík a zberu dát sociálnych vecí na národnej aj nadnárodnej úrovni.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Návrh na odstránenie najhorších foriem chudoby „aj zavedením opatrení v oblasti komunitného rozvojového plánovania“ sa nám zdá nedostatočné. Tento pojem nie je známy a nikde nie je vysvetlené akú váhu a závažnosť takýto dokument bude mať, aby reálne mohol prispieť k odstráneniu najhorších foriem chudoby.

Účastníci/čky navrhujú používať termín „dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť.“

5. Potravinová a materiálna deprivácia

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Bez pripomienok

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Účastníci/čky navrhujú za účelom znižovania materiálnej deprivácie prepojenosť služieb zamestnanosti (krátkodobé zamestnávania a podpora ekonomickej sebestačnosti) so sociálnymi službami, ktoré pôsobia v danej lokalite a podporujú cieľovú skupinu.

6. Sociálne inovácie a experimenty

Účastníci/čky sa zhodli na tom, že oblasť sociálnych inovácií by mala byť prítomná vo všetkých prioritách a cieľoch. Jej oddelenie ako samostatnej priority chápu v kontexte rozdielnych podmienok pre podporu inovácií, ale chcú zdôrazniť, že by riešenia všetkých vyššie menovaných problémových oblastí mali byť motivované k inovatívnym prístupom.

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Absentuje zhodnotenie, prečo potrebujeme inovácie resp. je to problém, že na Slovensku nie sú veľmi prítomné.

Nedostatočné nástroje na podporu inovácií na národnej úrovni aj v regiónoch

Nedostatočný počet medzisektorových a medzirezortných partnerstiev sociálnych inovácií na riešenie viacerých spoločenských problémov na národnej aj nadnárodnej úrovni

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Do zhrnutia výberu opatrení sa navrhuje doplniť: „Cieľom intervencií bude podporiť overenie funkčnosti nových, lepších prístupov v oblasti trhu práce, vzdelávania, podnikavosti,“

Navrhujú sa pridať ďalšie očakávané výsledky:

- Vyšší počet nástrojov na rozvoj, podchyťovanie a podporu inovácií v regiónoch
- Nové typy financovania sociálnych inovácií
- Počet medzinárodných/medzisektorových inovácií

Cieľ 5: Európa bližšie k občanom

Kapitola 1: Odôvodnenie výberu cieľov politiky súdržnosti

Partnerstvo a spolupráca: Problémom na regionálnej a miestnej úrovni je podľa zástupcov MNO **nedostatočná spolupráca**, absencia medzisektorových partnerstiev, slabá miera vymienania informácií a dát.

Okrem nedostatočných kapacít na strane verejnej správy sú **nedostatočné kapacity aj na strane partnerov**, predovšetkým organizácií občianskej spoločnosti. Problémom je **vysoká finančná nestabilita MNO** a nedostatok nástrojov inštitucionálnej podpory MNO poskytujúcich verejne prospešné služby.

Kvalitná a efektívna samospráva: Problémom v tejto oblasti je nedostatočné aplikovanie integrovaného riadenia rozvoja. Dôraz musí byť na manažment v samospráve, vrátane analýzy a strategického plánovania.

Občianska spoločnosť a demokracia: Problémami v súčasnosti sú aj narastajúca nedôvera v inštitúcie demokratického štátu, vrátane inštitúcií EÚ, nízkej miery stotožnenia sa občanov s EÚ.

Kvalita života v regiónoch: Na kvalitu života vplyvajú okrem športovej infraštruktúry aj ďalšie faktory, ako možnosti trávenia voľného času a komunitný rozvoj, rozvoj medziľudských vzťahov, prehlbovanie dôvery a sociálnej súdržnosti, znižovanie sociálneho vylúčenia.

Kapitola 2: Zhrnutie výberu opatrení a očakávané výsledky

Podrobnejšie odporúčania k vymedzeniu opatrení a navrhovaným výsledkom obsahuje kompletná správa z konzultácií, ktorá je dostupná na vyžiadanie.

Hlavné odporúčania konzultovaných MNO zahŕňajú:

Opatrenie 5.1 „Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít...“

Rozšíriť zameranie budovania kapacít na posilnenie integrovaného územného manažmentu čo najbližšie k občanovi.

Doplniť medzi opatrenia vytvorenie sústavy strategicko-plánovacích jednotiek, ktoré vzniknú medzi miestnou a regionálnou úrovňou na základe procesu založeného na partnerstve a subsidiarite.

Návrhy na doplnenie očakávaných výsledkov:

- vyššia úroveň analyticko-strategických kapacít...**a u socioekonomických partnerov**,
- eliminovanie negatívnych vplyvov rezortizmu na lokálnej a regionálnej úrovni,
- efektívnejšie aplikovanie princípov udržateľného rozvoja,
- uplatnenie a sprístupnenie otvorených dát pre verejnosť.

Opatrenie 5.2 „Kvalitnejšie verejné politiky a odolnejšia demokracia vďaka spolupráci občianskej spoločnosti a samosprávy“

Opatrenie postaviť na princípoch otvoreného vládnutia na regionálnej a miestnej úrovni.

Presunúť časť „lepšie zabezpečenie a dostupnosť verejných služieb“ do tohto opatrenia a v nastavení OP SK vnímať vymedzenie kvalitných verejných služieb širšie, ako len vo vzťahu k bezpečnosti.

V rámci podpory medzisektorových partnerstiev a spolupráce doplniť aj podporu platforiem, klastrov, národných sietí (pozn.: nie len v rámci občianskej spoločnosti, ale aj medzisektorových).

Hlavnými odporúčanými opatreniami sú:

- posilnenie medzisektorových partnerstiev, zdieľania informácií a dát,
- komunikácia a sieťovanie,
- účasť nie len na tvorbe verejných politík, ale aj na dizajnovaní riešení, opatrení, projektov a pri implementácii politík na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenie 5.3 „Zvýšenie bezpečnosti občanov, lepšie zabezpečenie a dostupnosť verejných služieb“

Návrh prepracovať opatrenie 5.3 ako zvýšenie bezpečnosti občanov a lepšiu odolnosť demokracie a občianskej spoločnosti.

Do vymedzenia opatrenia zahrnúť ako cieľ brániť a upevňovať liberálnu demokraciu na Slovensku.

Rozšíriť očakávaný výsledok „zvýšená miera mediálnej a informačnej gramotnosti občanov a zamestnancov samosprávy“ o aspekty povedomia o inštitúciách právneho štátu a o európskych inštitúciách. Rámčovať ako občiansku vzdelanosť.

Doplniť do opatrenia 5.3 špecificky aktivity zamerané na prevenciu sociopatologických javov.

Opatrenie 5.4 „Regionálna infraštruktúra pre pohybové aktivity a šport pre všetkých za účelom zlepšenia zdravia občanov a spoločenského rozvoja“

Cieľom podpory v tejto oblasti má byť zlepšenie kvality života, životného štýlu a zmysluplného trávenia voľného času obyvateľov miest a obcí.

MNO navrhujú rozšíriť zameranie podporiteľných aktivít a zarámčovať ich ako Infraštruktúru a služby pre kvalitný život v regiónoch.

Do opatrenia doplniť aj programy, aktivity a organizovanie činností zameraných na obyvateľstvo. Súčasná podoba je výlučne zameraná na športovú infraštruktúru. Tá sama o sebe nemusí prispieť k očakávanému výsledku zmeny životného štýlu, alebo väčšej miere športovania obyvateľmi.

Opatrenie 5.5 „zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich udržateľný cestovný ruch“

Podľa účastníkov/čiek konzultácie by toto opatrenie malo byť prednostne zamerané na podporu rozvoja miestnej ekonomiky založenej na miestnom rozvojom kapitále.

Očakávaný výsledok „zvýšenie turistickej návštevnosti v regióne“ je v rozpore s vymedzením opatrenia „udržateľného cestovného ruchu“. Odporúčanie preformulovať výsledok na „zvýšenie ekonomického prínosu cestovného ruchu v regiónoch“ a zamerať opatrenie na podporu endogénneho CR, a podporu využívania infraštruktúry CR miestnymi podnikateľmi v cestovnom ruchu.

Sila SR ako destinácie CR je rovnako v krajine ako v kultúrnych pamiatkach – doplniť podporu obnovy a rozvoja krajiny, zanedbaných území a nevyužívaných objektov.

Konzultované MNO navrhujú vymedziť deliacu líniu medzi podporou MSP a medzi podporou infraštruktúry CR, aby MSP v odvetví CR neboli zvýhodnené oproti iným odvetviam.

